Dosarul:nr.2ac-464/23 Judecător: A. Furdui
2-21190441-02-2ac-07082023

D E C I Z I E

06 mai 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

Grefier Iaz Adelina

examinând în ședința publică apelul declarat de S.R.L „Maestro Construct" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Numina" S.R.L împotriva S.R.L „Maestro Construct" cu privire la încasarea datoriei, penalității,

c o n s t a t ă:

La 24 decembrie 2021, F.P.C. „Numina" S.R.L a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L „Maestro Construct" cu privire la încasarea datoriei, penalității.

În susținerea cererii a invocat că la 23 ianuarie 2017 între F.P.C. „Numina" S.R.L în calitate de vânzător și „Maestro Construct" S.R.L în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare prin care vânzătorul s-a obligat să transmită marfă conform facturilor fiscale, iar cumpărătorul s-a obligat să preia marfă și să achite pentru marfă livrată conform condițiilor prevăzute în contract. Ulterior, la data de 20 iulie 2021 „Maestro Construct" S.R.L a eliberat scrisoare ce garanție cu graficul de achitare a datoriei, care nu a fost respectat.

Menționează că în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă la 20 octombrie 2021 reclamantul a expediat notificarea potrivit căreia a solicitat achitarea datoriei conform contractului de vânzare-cumpărare. Însă notificarea nu a fost recepționată de către pârât, motiv pentru care la 10.12.2021 reclamantul a publicat notificare în „Monitorul Oficial", ignorată și d e data aceasta de pârât. Astfel, debitorul nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile asumate, a acționat cu rea- credință față de F.P.C. „Numina" S.R.L

Insistă că în prezent „Maestro Construct" S.R.L înregistrează față de F.P.C. „Numina" S.R.L o datorie în mărime de 668 366,95 lei, reieșind din scrisoarea de garanție cu graficul de achitare a datoriei din 20 iulie 2021, notificarea prealabilă din data de 19 octombrie 2021 înaintate de F.P.C. „Numina" S.R.L în care este indicat suma pe care o datorează „Maestro

Construct” către F.P.C. „Numina” S.R.L și actul de verificare al decontărilor reciproce din 23 decembrie 2021, care nu este negată de pârât.

Invocă că potrivit p.4.2. a contractului de vânzare-cumpărare din 23 ianuarie 2017 cumpărătorul a fost obligat să plătească vânzătorului penalitatea în mărime de 0.5 % pentru fiecare zi de întârziere. Mărimea penalității pentru ultimele 106 zile de întârziere constituie 350892.65 lei.

Cu referire la prevederile art. 9, art. 10, art. 775 alin. (1), art. 776, art. 1108 Cod Civil; art.166, art.167 CPC solicită admiterea acțiunii, cu încasarea din contul S.R.L „Maestro Construct” în beneficiul FPC „Numina” S.R.L a datoriei în sumă de 668366,95 lei, penalității în sumă de 350892,65 lei și cheltuieli de judecată pentru taxa de stat în sumă de 30577,78 lei și alte cheltuieli de judecată în sumă de 421,20 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 ianuarie 2022, cererea de chemare în judecată a fost lăsată fără curs, fiind acordat termen întru lichidarea neajunsurilor constatate de la art.167 alin.(1) lit. a) CPC.

Prin încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 ianuarie 2022, acțiunea a fost primită în procedură contencioasă, totodată fiind admisă cererea privind asigurarea acțiunii înaintată de reprezentantul reclamantului, fiind aplicat sechestru pe bunurile mobile și imobile, inclusiv și mijloacele bănești de pe conturile bancare ale S.R.L „Maestro Construct” (IDNO 1013600012998, sediul str. Grenoble, 259/7 ap. 6) în limita valorii acțiunii în mărime totală de 1 019 259,6 lei, până la rămânerea definitivă a hotărârii.

La data de 15 martie 2022, de către reprezentantul reclamantului, a fost depusă cerere de completare, solicitând, încasarea datoriei în mărime de 668 366,95 lei, a penalității în sumă de 350 892,65 lei, a taxei de stat în sumă de 30577,78 lei, cheltuieli de judecată în sumă de 2862,3 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Numina” S.R.L împotriva S.R.L „Maestro Construct” cu privire la încasarea datoriei, penalității s-a admis. S-a încasat din contul S.R.L „Maestro Construct” în beneficiul FPC „Numina” S.R.L cu titlu de datorie formată în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. NPJ din 23 ianuarie 2017 suma de 668366,95 lei, cu titlu de penalitate suma de 350892,65 lei și cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat suma de 30577,78 (treizeci mii cinci sute șaptezeci și șapte lei și șaptezeci și opt bani) lei, pentru cheltuielile de executare suma de 2441,10 (două mii patru sute patruzeci și unu lei și zece bani) lei, pentru extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice în privința societății pârâte suma de 111,20 (una sută unsprezece lei și douăzeci bani) lei, iar în total suma de 1 052 389,68 (un milion cinzeci și două mii trei sute optzeci și nouă lei și șaizeci și opt bani) lei.

În dezacord cu soluția judecătorească enunțată, la data de 21 februarie 2023 S.R.L „Maestro Construct” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Numina” S.R.L împotriva S.R.L „Maestro Construct” cu privire la încasarea datoriei, penalității.

În motivarea apelului S.R.L „Maestro Construct” a indicat că instanța de fond a examinat acțiunea superficial şi unilateral şi respectiv, ținându-se cont doar de interesele reclamantului, fiind neglijate total în acest proces drepturile pârâtului pe cauză.

Astfel, susține apelantul că instanța în mod ilegal a examinat cauza fără participarea pârâtului pe cauză, deoarece la 08.02.2023 reprezentantul pârâtului a depus cerere prin care a solicitat amânarea examinării cauzei pe motiv de imposibilitate de a participa la examinarea cauzei, deoarece la ora ședinței urma să participe la examinarea unei alte cauze și anume penale la Curtea de Apel Chișinău, cu participarea a 4 inculpați, 4 avocați, 2 părți vătămate cu reprezentantul lor, care a fost numită spre examinare prin coordonare, însă instanța de fond a considerat că reprezentantul apelantului nu a probar motivul imposibilității prezentării la ședință și că urmare a examinat cauza cu încălcarea prevederilor art.8,22,25 și 26 ale Codului de procedură civilă.

În acest afirmă că obstrucționarea părții pârâte de a participa la audieri și astfel nefiind auzită în proces, cu argumentele sale proprii, instanța a motivat soluția sa pe baza unor concluzii care sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Or, între S.R.L „Maestro Construct" și FPC „Numina" S.R.L nu a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. NPJ din 23.01.2017, deoarece contractul prezentat de reclamant este unul fals, nefiind senat de către administratorul S.R.L „Maestro Construct", dna Victoria Midoni și respectiv, de către o altă persoană cu împuterniciri în acest sens.

De asemenea, susține că nici scrisoarea de garanție de plată din 20.07.2021, nu este semnată de administratorul S.R.L „Maestro Construct", dna Victoria Midoni, fapt prin ce se constată că și semnătura din acest înscris este suspectată de fals, fapt ce poate fi dovedit doar printr-o expertiză grafologică, care să fie solicitată în față instanței de către reprezentantul pârâtului, însă acest drept i-a fost încălcat prin examinarea cauzei în mod ilegal în absența sa.

Respectiv, din materialele cauzei se dovedește că nici notificarea anexată la materialele cauzei n-a fost recepționată de către administratorul sau alți angajații ai S.R.L „Maestro Construct".

Susține reprezentantul apelantului că la materialele cauzei nu se află atașat un calcul detaliat, sau măcar documente primare (facturi) care să dovedească formarea datoriei de 668366,95 lei, fapt ce dovedește că instanța nu a verificat legalitatea cerințelor înaintate de reclamant, fapt ce dovedește ilegalitatea hotărârii pronunțate la 08.02.2023.

Respectiv și suma penalității este încasată ilegal, în cazul încasării ilegale a datoriei care nu există, în baza unui contract de vînzare-cumpărare și a unei scrisori de garanție suspectate de fals, circumstanțele care pot fi dovedite doar în cadrul procesului de judecată în urma numirii unor expertize pentru verificarea apartenenței semnăturilor de pe contract și de pe scrisoare de garanție administratorului S.R.L „Maestro Construct", deoarece ultima nu deține astfel de contracte în original.

Reprezentantul apelantului S.R.L „Maestro Construct", în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, din care considerente Colegiul în temeiul art.379 alin.(2) CPC a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Reprezentantul intimatului, FPC „Numina" S.R.L, Cara Valentin, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, deși a fost citat în mod legal despre locul, data, ora ședinței de judecată, din care considerente Colegiul în temeiul art.379 alin.(2) CPC a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Studiind materialele pricinii, Colegiul Civil consideră necesar de a respinge apelul declarat din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) CPC, instanța trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în ședință de judecată.

În conformitate cu art.117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.118 alin.(3) CPC, circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Dispozițiile art.130 alin.(1) CPC statuează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit dispozițiilor art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel reține că în conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. Alin.(2) stabilește că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că în temeiul art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Conform prevederilor art.27 alin.(1) CPC, potrivit cărora disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În ședință de judecată s-a stabilit că la 23 ianuarie 2017 între F.P.C. „Numina" S.R.L în calitate de vânzător și „Maestro Construct" S.R.L în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare- cumpărare prin care vânzătorul s-a obligat să transmită marfă conform facturilor fiscale, iar cumpărătorul s-a obligat să preia marfă și să achite pentru marfă livrată conform condițiilor prevăzute în contract. Ulterior, la data de 20 iulie 2021 „Maestro Construct" S.R.L a eliberat scrisoare ce garanție cu graficul de achitare a datoriei, care nu a fost respectat.

Colegiul Civil a constatat că în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă la 20 octombrie 2021 reclamantul a expediat notificarea potrivit căreia a solicitat achitarea datoriei conform contractului de vânzare-cumpărare, iar ulterior notificarea din 10 decembrie 2021 reclamantul a publicat notificare în „Monitorul Oficial", care a fost ignorată de pârât.

Dat fiindcă obligațiile contractuale care reprezintă obiectul prezentului litigiu nu au fost contestate până în prezent „Maestro Construct" S.R.L înregistrează față de F.P.C. „Numina" S.R.L o datorie în mărime de 668 366,95 lei, or, reieșind din scrisoarea de garanție cu graficul de achitare a datoriei din 20 iulie 2021, notificarea prealabilă din data de 19 octombrie 2021 înaintate de F.P.C. „Numina" S.R.L în care este indicat suma pe care o datorează.

Mai cu seamă F.P.C „Numina" identifică cuantumul datoriei acumulate de S.R.L „Maestro Construct" prin actul de verificare al decontărilor reciproce din 23 decembrie 2021, care nu este negată de către debitor.

De asemenea, Colegiul civil reține și dispozițiile p.4.2. a contractului de vânzare-cumpărare din 23 ianuarie 2017 potrivit căruia cumpărătorul s-a angajat să plătească vânzătorului penalitatea în mărime de 0.5 % pentru fiecare zi de întârziere. Mărimea penalității pentru ultimele 106 zile de întârziere constituie 350892.65 lei.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este una corectă, din motivele ce succed.

Potrivit art.7 alin.(1) și (2) Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite

anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

Având în vedere că, contractul de vânzare-cumpărare nr.NPI-2313/17 din 23 ianuarie 2017, în temeiul art. 7 din Codul civil în redacția în vigoare de la 01 martie 2019 coroborat cu Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova nr. 1125-XV din 13.06.2002, instanța de judecată va soluționa prezenta speță în baza Codului civil în vigoare la data încheierii contractului (redacția de până la 01 martie 2019).

Conform art. 514 Cod civil (în vigoare la data încheierii contractului), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Articolul 572 alin. (1) și (2) Cod civil (în vigoare la data încheierii contractului), expres indică că temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

În corespundere cu art. 666 alin. (1) Cod civil (în vigoare la data încheierii contractului), contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Aceleași prevederi se regăsesc și în art. art. 774, 775, 776 Cod civil (modernizat).

Potrivit art. 753 din Codul civil (în redacția Legii nr.1107 din 06.06.2002), prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească prețul convenit. Vânzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel. Dacă prețul nu este indicat direct în contractul de vânzare-cumpărare, părțile pot conveni asupra modului de determinare a lui.

Conform art. 947 Cod, civil clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere. Părţile pot conveni asupra unei penalități mai mari decît prejudiciul. Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată. Nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației.

În corespundere cu art. 949 Cod civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligația, creditorul poate cere atît executarea obligației, cît și plata penalității. Nu se poate cere atît executarea obligației, cît și plata penalității dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestației și nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligației.

La caz, se constată cu certitudine faptul încheierii între părțile în litigiu, adică reclamantul FPC „Numina” S.R.L, în persoana directorului Popov Dmitri, în calitate de vânzător, și pârâtul S.R.L „Maestro Construct”, în persoana directorului Midoni Victoria, în calitate de cumpărător, a contractului de vânzare-cumpărare nr.NPI-2313/17 din 23 ianuarie

2017, și careva încălcări ale legislației în vigoare la încheierea contractului menționat instanța nu a stabilit și de fapt nici nu au fost invocate.

În acest context, având în vedere probele deduse judecății, se constată cu certitudine că întru executarea contractului menționat, reclamantul FPC „Numina" S.R.L, în calitate de vânzător, a livrat marfă, în cantitatea și asortimentul stabilit, în condițiile comenzii și a eliberat facturile fiscale respective, iar pârâtul S.R.L „Maestro Construct", în calitate de cumpărător, a primit marfa, urmând să achite prețul bunurilor conform facturilor fiscale respective.

Așadar, contractul de vânzare-cumpărare-cumpărare nr.NPI-2313/17 din 23 ianuarie 2017, încheiat între părți, a produs efecte juridice şi careva motive contrare instanța nu a stabilit.

Totodată, din probatoriu administrat Colegiul atestă că pârâtul S.R.L „Maestro Construct", nu și-a îndeplinit obligațiunile contractuale în termenul stabilit, cum a indicat reprezentantul reclamantului și lipsa de obiecție a reprezentantului pârâtului, la data înaintării cererii de chemare în judecată – 24 decembrie 2021, termenul de achitare a facturilor fiind stipulat în notificarea nr.284/21 din 19 octombrie 2021, de 7 zile calendaristice, acesta a fost depășit, fapt confirmat prin probele prezentate inclusiv actele de verificare reciprocă citate supra.

Mai mult, din înscrisurile prezentate, se observă că, pârâtul S.R.L „Maestro Construct", nu neagă existența datoriei ci din contra o recunoaște și-i garantează reclamantului achitarea în 10 rate a acesteia, fapt confirmat prin scrisoarea de garanție de plată din 20 iulie 2021 potrivit căreia pârâtul S.R.L „Maestro Construct" recunoaște datoria în mărime de 668366,95 lei și garantează achitarea ei prin transferarea la contul bancar până la data de 01 mai 2022, fapt care până la moment nu a fost realizat (f. d. 6).

Circumstanțele menționate au fost confirmate de către reprezentantul reclamantului, în scris prin probele prezentate și verbal în ședințele de judecată, care a relatat că pârâtul S.R.L „Maestro Construct", nu și-a îndeplinit obligațiunile emanate din contract, eschivând-se, în mod tacit și cu rea credință de la îndeplinirea condițiilor de formă și conținut a acestuia. Chiar și în pofida faptului că recepționează notificările, a garantat achitarea datoriei, dar continuă să manifeste neglijență și impasibilitate față de reclamant.

Relevant se reține, că în pofida citării pârâtului prin citație și aviz de recepție, pârâtul S.R.L „Maestro Construct", nu a obiectat nici într-un mod împotriva cererii înaintate și nu a depus instanței o careva referință cu prezentarea probelor ce ar confirma netemeinicia acțiunii înaintate, astfel cum se stipulează în art.118 Cod de procedură civilă, că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale.

Or, lipsa obiectării se asimilează cu impasibilitatea tacită a pârâtului asupra cererii înaintate, fiind un drept delăsat în raport cu un drept de câștigat al reclamantului.

Drept consecință , este justă concluzia primei instanțe că pretenția reclamantului cu privire la încasarea din contul pârâtului a datoriei în mărime de 668366,95 lei, urmează a fi admisă, or alte probe care ar atesta contrariul instanței nu i-au fost prezentate.

În acest sens sunt neîntemeiate și se resping alegațiile pârâtei/apelantei precum ca contractul de vânzare-cumpărare din 23 ianuarie 2017 si scrisoarea de garanție din 20 iulie 2021 sânt false si nu au fost semnate de administratorul Midoni Victoria. Or pe actele menționare sunt aplicate ștampilele de „Maestro Construct" SRL, respectiv se prezumă ca au

fost semnate de persoana împuternicita din cadrul companiei apelantului. Mai mult ca atât, existenta datoriei este stabilita de niște acte de verificare a decontărilor reciproce prezentate pe parcursul examinării cauzei, unde se vede ca apelantul a făcut achitările pentru a stinge datoria formata, însă nu a îndeplinita corespunzător obligațiile asumate. Astfel, prin aceste acțiuni apelantul încearcă sa deformeze situația obiectiva cu scopul de a influenta asupra examinării obiective și legale a cauzei în instanța de apel.

De asemenea sunt neîntemeiate și declarative argumentele apelantului despre faptul că instanța în mod ilegal a examinat cauza fără participarea pârâtului pe cauză, deoarece la 08.02.2023 reprezentantul pârâtului a depus cerere prin care a solicitat amânarea examinării cauzei pe motiv de imposibilitate de a participa la examinarea cauzei, or, in materialele dosarului rezulta ca apelantul „Maestro Construct" SRL acționează cu rea credința si intenționat se eschivează de la executarea hotărârii contestate. Acest fapt se confirma prin depunerea cererilor de amânare nemotivate si schimbarea reprezentanților. Art. 75 alin. (4) din CPC prevede ca actele procedurale efectuate de reprezentant in limitele impute micirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentata in măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții. Iar conform art. 206 alin. (3) din CPC , 3) Dacă pârâtul, înștiințat legal despre locul, data şi ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat instanței motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau dacă pârâtul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanța o examinează în lipsa acestuia.(5) Neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amina o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

Mai mult, extras din pagina web al Curții de Apel Centru nu conține date că reprezentantul apelantului/pârâtului are împuterniciri legale de al reprezenta în instanța de judecată, or conform art. 80 alin. (7) din CPC, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă prin mandat. Iar art. 118 alin. (1) CPC prevede ca, (1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Referitor la penalitate, instanța de judecată nu poate desconsidera, întârzierea plății, or, acest fapt a fost prevăzut contractual, consemnat reciproc, și forța obligatorie a acestuia este incontestabilă, care potrivit pct. 4.2. din contractul de vânzare-cumpărare nr.NPI-2313/17 din 23 ianuarie 2017, a fost stipulat că pentru nerespectarea termenului de plată prevăzut de pct.3.3. al contractului, cumpărătorul plătește vânzătorului o penalitate în mărime de 0,5 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Tot aici, reieșind din prevederile legale, se deduce că clauza penală poate fi definită ca fiind o convenție accesorie prin care părțile determină anticipat echivalentul prejudiciului suferit de creditor ca urmare a neexecutării, executării cu întârziere sau necorespunzătoare a obligației de către debitor, însă nu este un mijloc la îndemână creditorului pentru realizarea creanței sale, ci apare doar ca modalitate de evaluare a prejudiciului suferit de creditor, în caz de neexecutare a obligației de către debitor.

Astfel, reieșind din prevederile contractuale menționate, rezultă că reclamantul a calculat penalitatea în mărime de 0,5 %, pentru 106 zile, din suma datoriei de 668 366,95 lei, adică rezultând suma de 350 892,65 lei.

Așa fiind, se observă că cuantumul penalității de întârziere stabilit prin clauzele contractului încheiat de părți și solicitat spre încasare, se află într-un echilibru real între drepturile și obligațiile părților contractante, având în vedere faptul că echivalența prestațiilor presupune, ca drepturile și obligațiile reciproce să aibă, dacă nu valoare identică, măcar una apropiată, excluzând o disproporție vădită cu orice prejudiciu ce ar putea fi în mod rezonabil presupus, motiv pentru care instanța consideră necesar de a încasa de la pârât cu titlu de penalitate suma de 350892,65 lei, considerând-o echitabilă și îndreptățită, adică o sumă rezonabilă în raport cu suma datorată.

Tot aici este demn de menționat și prevederile art.10,11 Cod civil, care stipulează, că persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

Or, toate negocierile între părți, se desfășoară cu bună-credință în scopul găsirii unei soluții constructive și trebuie realizate printr-o abordare coordonată, prin care să-i permită debitorului să-și acopere integral sau parțial obligațiile contractuale, iar toate negocierile dintre debitor și creditor urmează a fi realizate cu bună-credință, onestitate și trebuie să conducă la avantaje reciproce pentru toate părțile implicate.

Reieșind din cele expuse, Colegiul conchide privind temeinicia hotărârii instanței de fond, iar apelanta nu a fost lipsită de dreptul la un proces de judecată echitabil, or, materialele cauzei demonstrează contrariul. În această ordine de idei, Colegiul civil apreciază argumentele instanței de fond ca fiind relevante speței, întemeiate legal.

În conformitate cu art. 90 CPC, a) sumele plătite martorilor, interpreților, experților şi specialiștilor;

b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la fața locului;

c) cheltuielile de înștiințare şi chemare a părților în judecată;

d) cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță;

e) cheltuielile suportate de cetățenii străini şi de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel;

f) cheltuielile de căutare a pârâtului;

g) cheltuielile de efectuare a expertizei;

h) cheltuielile de executare a actelor judiciare;

i) cheltuielile de asistență juridică;

j) cheltuielile de declarare a insolvabilității;

k) compensațiile pentru timpul de muncă pierdut;

l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanță şi de participanții la proces

Conform art. 94 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Cu referire la cheltuielile de judecată conform art. 94 CPC, fiind cerințele subsecvente celei principale, poartă soarta cerinței de bază, la fel urmând a fi admise parțial prin încasarea din contul pârâtului S.R.L „Maestro Construct” în beneficiul reclamantei FPC „Numina” S.R.L, cheltuieilile de judecată compuse din: taxa de stat suma de 30577,78 (treizeci mii cinci sute șaptezeci și șapte lei și șaptezeci și opt bani) lei, cheltuielile de executare suma de 2441,10 (două mii patru sute patruzeci și unu lei și zece bani) lei, pentru extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice în privința societății pârâte suma de 111,20 (una sută unsprezece lei și douăzeci bani) lei.

Or, potrivit Hotărârii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Colegiul reține că în circumstanțele speței, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

Or, imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăşi, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Reținând obligația instanței de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, reieșind din cele expuse mai sus, dat fiind că hotărârea primei instanțe este legală şi fondată, iar argumentele apelantului sunt nefondate, fiind combătute integral prin constatările expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de S.R.L „Maestro Construct”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Numina” S.R.L împotriva S.R.L „Maestro Construct” cu privire la încasarea datoriei, penalității.

Decizia este definitivă și executorie, însă cu drept de recurs în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, la Curtea Supremă de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca

Dosarul:nr.2ac-464/23 Judecător: A. Furdui

2-21190441-02-2ac-07082023

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

06 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

Grefier Iaz Adelina

examinând în ședința publică apelul declarat de S.R.L „Maestro Construct" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Numina" S.R.L împotriva S.R.L „Maestro Construct" cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de S.R.L „Maestro Construct".

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Numina" S.R.L împotriva S.R.L „Maestro Construct" cu privire la încasarea datoriei, penalității.

Decizia este definitivă și executorie, însă cu drept de recurs în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, la Curtea Supremă de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul
Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca